

Textaleit: Nyj1540a

1 **Þetta er hið nýja testament**

Biblía. Nýja testamentið

Oddstementi

Þetta er hið nýja Testament, Jesu Christi | eigenlig ord oc Euangelia huer hañ | sialfr predikadi oc kendi, hier i hei- | me, Sem hñ s postular oc Gudz spi | alla meñ | sidan skrifudu. Þau | eru nu hier vtlogd a Nor | rænu, Gudi til lofs oc | dyrdar, eñ | almuga- | nū til sæmdar oc | Salu hialpar.

Að bókarlokum: „Þryckt vti Konungligum stad Ros- | chylld af mier Hans Barth | xii dag Aprilis, Anno | domini, M Dxl“

Útgáfustaður og -ár: Hróarskelda, 1540

Prentari: Barth, Hans

Umfang: A-Z, a-s10. [660] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Oddur Gottskálksson (-1556)

Viðprent: „VI Chrestian met- gudtz naade ...“ A2a-3a. Konungsbréf, skrifað „otthende dagen effther alle Helgen dagh“ (c: 9. nóvember) 1539.

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „formale“ A3b-7a.

Viðprent: „Þessar eru bækr hins nýja testamenti.“ A7a-b.

Viðprent: „Registru huernen finnast skulu pistlar oc Gudzspioll, þau sem lesiñ verda i heilagre, Kirkiu, a Suñ u daugū eda odrum hatidū, kring vm tolf manudu ...“ s5a-7b.

Viðprent: Oddur Gottskálksson (-1556): „OLLum Gudz vtuoldum ...“ s8a-10b. Eftirmáli.

Athugasemd: Þetta er elsta prentaða bók á íslensku sem varðveist hefur. Ljósprentuð í Kaupmannahöfn 1933 í Monumenta typographica Islandica 1. Ný útgáfa, Nýja testamenti Odds Gottskálkssonar, Reykjavík 1988.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 2-4. • Aarsberetninger og meddelelser fra det Store Kongelige Bibliothek 2 (1875), 229-231. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Catalogue of the Icelandic collection bequeathed by Willard Fiske 1, Ithaca 1914, 46. • Jón Helgason (1867-1942): Athugasemd við athugasemd um Nýjatestanti Odds Gottskálkssonar, Ísafold 34 (1907), 187. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1482-1550, Kaupmannahöfn 1919, 268. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 551. • Guðbrandur Vigfússon (1827-1899), Powell, Georg: An Icelandic prose reader, Oxford 1879, 265-336, 433-443. • Eiríkur Magnússon (1833-1913): Dr Gudbrand Vigfusson's ideal of an Icelandic New Testament translation, Cambridge 1879. • Eiríkur Magnússon (1833-1913): Nokkur orð um þýðingu Odds lögmanns Gottskálkssonar á Matteusar guðspjalli, Reykjavík 1879. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 2, Reykjavík 1922, 533-555. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Ritfregnir, Skirnir 91 (1917), 210. • Jón Helgason (1899-1986): Málið á Nýja testamenti Odds Gottskálkssonar, Kaupmannahöfn 1929. • Jón Helgason (1867-1942): Oddur Gottskálksson og den förste islandske oversættelse af det Ny testamente, Festskrift till J. Gummerus och M. Ruuth, Helsinki 1930, 71-92. • Sigurður Nordal (1886-1974): Introduction, Monumenta typographica Islandica 1, Kaupmannahöfn 1933. • Sigurbjörn Einarsson: Oddur Gottskálksson, Nýja testamenti Odds Gottskálkssonar, Reykjavík 1988, vii-xx. • Guðrún Kvaran, Gunnlaugur Ingólfsson, Jón Aðalsteinn Jónsson: Um þýðingu Odds og útgáfu þessa, Nýja testamenti Odds Gottskálkssonar, Reykjavík 1988, xxi-xxxii. • Þórir Óskarsson: Sundurgreinilegar tungur. Um mál og stíl Nýja testamentis Odds Gottskálkssonar, *Studia theologica Islandica* 4 (1990), 203-221. • Vilborg Auður Ísleifsdóttir: Oddur norsk og Nýja testamentið 1540, *Ritmennt* 10 (2005), 133-150.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/9e16b051-a1e9-441e-83b5-c4bd6451d4e3>